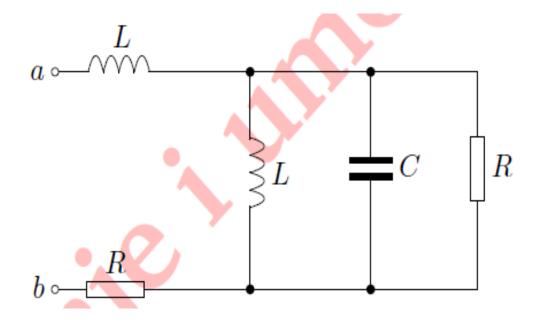
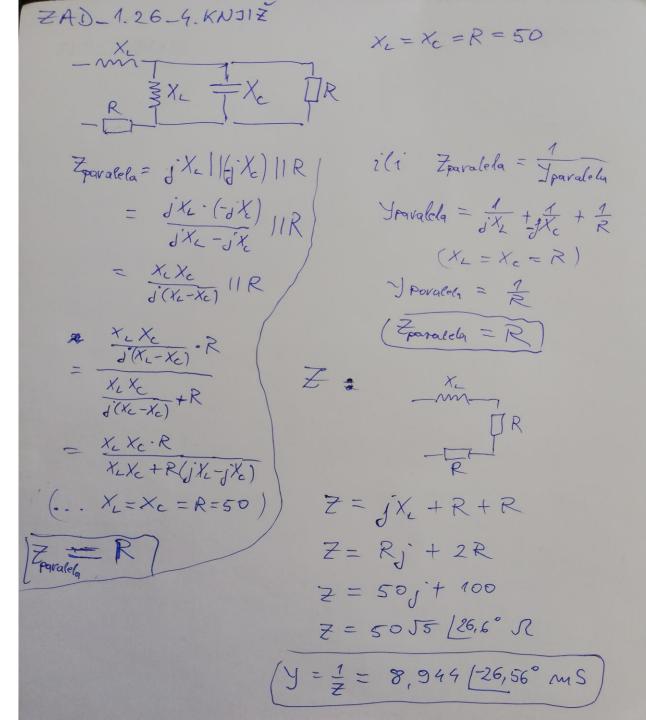
OE - konzultacije

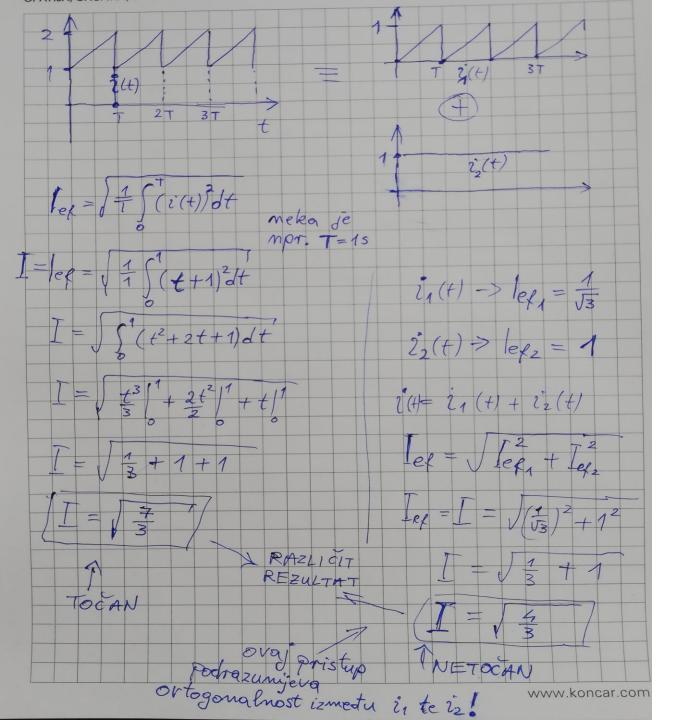
8. svibnja 2020.

Zad.1.26. Odredite iznos i kut nadomjesne admitancije \underline{Y}_{ab} gledano s točaka **a** i **b**. Zadano je: $R = X_L = X_C = 50 \Omega$.

Rješenje: $\underline{Y}_{ab} = 8.94 \angle -26.565^{\circ} \,\text{mS}$

Na slici su prezentirana dva načina izračuna efektivne vrijednosti struje prikazane na lijevom grafu.

U lijevom stupcu se efektivna vrijednost računa po definiciji.

U desnom stupcu je pokazan izračun efektivne vrijednosti korištenjem izraza:

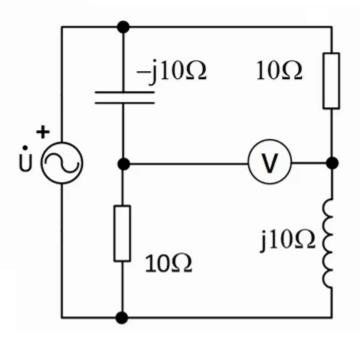
$$I_{ef} = \sqrt{I_{ef1}^2 + I_{ef2}^2 + ... + I_{efn}^2}$$

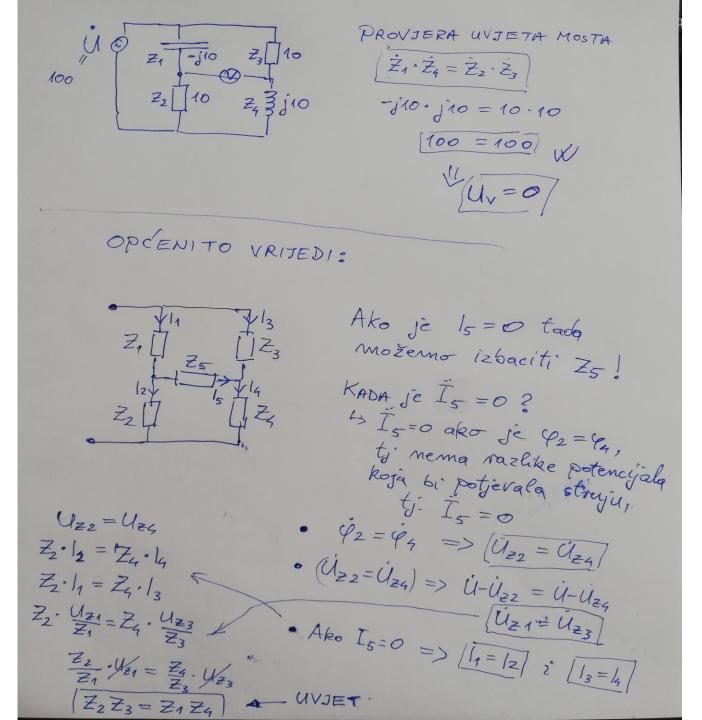
Vidimo da moramo paziti pri korištenju te formule, jer ona podrazumijeva da su valni oblici međusobno ortogonalni. Da bismo na ispravan način koristili ovo formulu u ovom primjeru, bilo bi potrebno struju *i*(*t*) prikazati kao:

$$i(t) = i_1(t) + i_2(t) = 1,5 + 0,5p(t)$$

gdje je p(t) čisto izmjenična pilasta funkcija.

• Odredite napon kojeg mjeri voltmetar. Provjerite da li je ispunjen uvjet za most u ravnoteži. Zadano: $\dot{U}=100~\mathrm{V}$.

 U mreži prema slici odredite primjenom metode konturnih struja efektivnu vrijednost napona na otporniku R₂ ako je zadano:

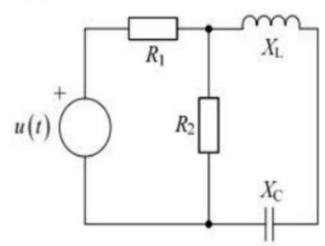
$$u(t) = 10\sqrt{2}\sin(\omega t)V,$$

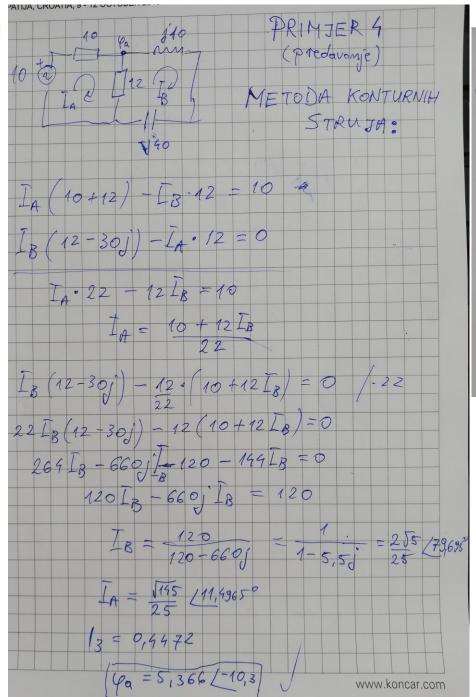
$$R_1 = 10\Omega,$$

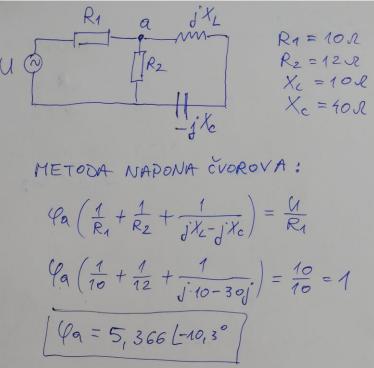
$$R_2 = 12\Omega,$$

$$X_L = 10\Omega,$$

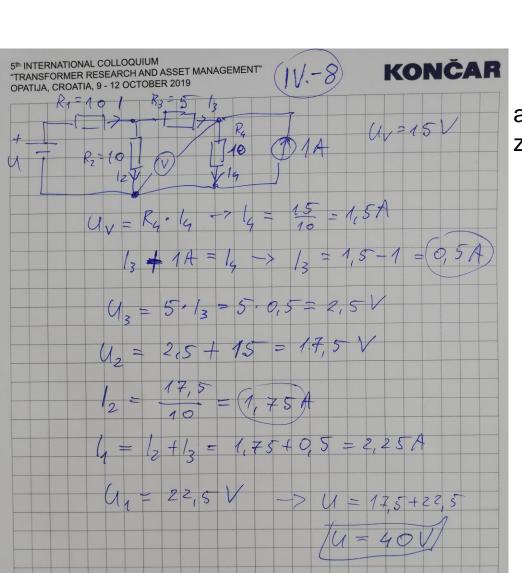
$$X_C = 40\Omega$$

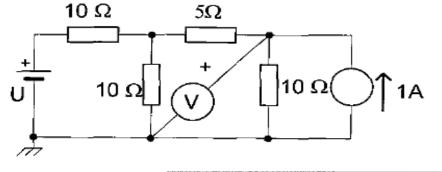

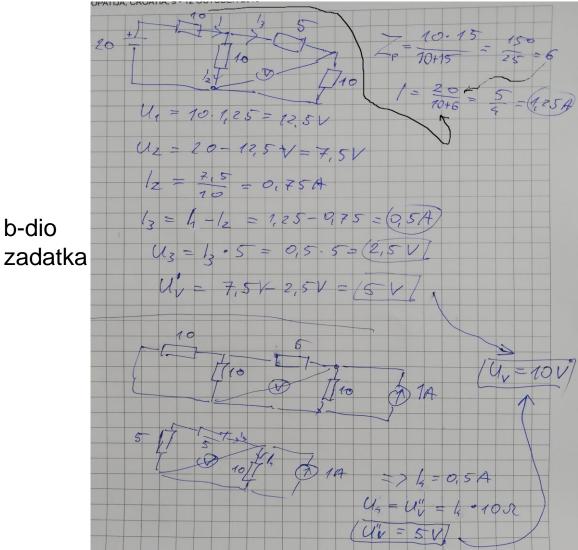
Na slici iznad, zadatak je radi usporedbe riješen i na alternativan način, korištenjem metode napona čvorova IV.-8. Koliki je napon izvora (slika lijevo) ako je Uv=15 V označenog polariteta? Koliko će pokazivati voltmeter ako napon izvora smanjimo na polovinu prvotnog iznosa?

a-dio zadatka

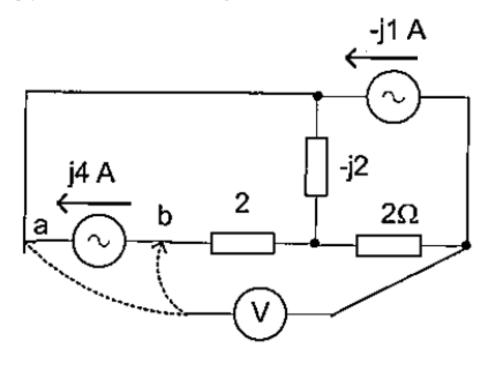

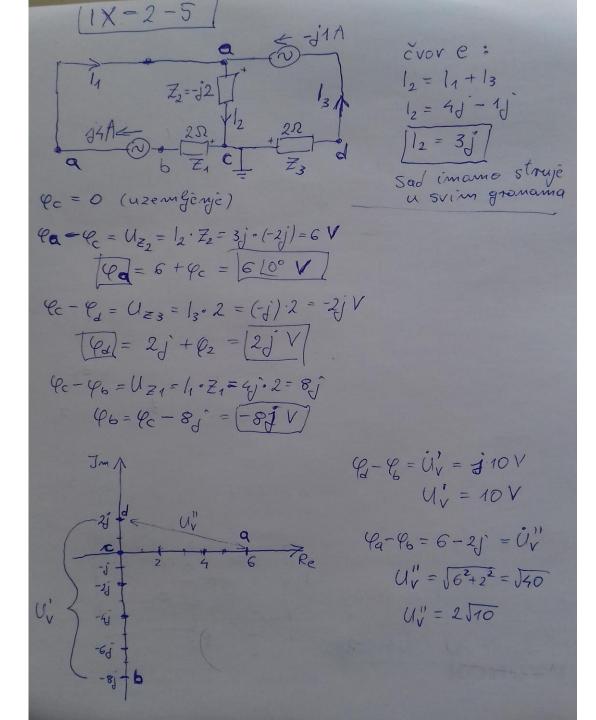
b-dio

IX.2-5. Koliki napon mjeri voltmetar (efektivna vrijednost) u spoju prema slici desno ako je spojen na točku a odnosno na točku b?

Rezultat: 2√10 ; 10 V

XIII-5. Analizom valnih oblika struje i napona na priključnicama jednog dvopola dobiveno je da se napon i struja s dovoljnom točnošću mogu prikazati u obliku:

 $u(t)=50+50\sin(5\cdot10^{3}t)+30\sin(10^{4}t)+20\sin(2\cdot10^{4}t) \text{ V, te}$ $i(t)=11,2\sin(5\cdot10^{3}t+63,4^{0})+10,6\sin(10^{4}t+45^{0})+8,97\sin(2\cdot10^{4}t+26,6^{0}) \text{ A.}$

Kolika je srednja snaga tog dvopola?

$$U(t) = 50 + 50 \sin(5000t) + 30 \sin(10000t) + 20(5\cos(20000t))$$

$$i(t) = 0 + 11.2 \sin(5000t + 63.4°) + 196 \sin(10000t + 45°) + 8.97 \sin(2000t + 26°)$$

$$P = \int_{0}^{T} P(t) dt = \int_{0}^{T} u(t) \cdot i(t) dt$$

$$ZA simusme funkcije vrijedi (ortogonalnost):$$

$$\int_{0}^{T} \sin(n \cdot \omega t) \cdot \sin(m \cdot \omega t) dt = 0 ... ako je n \neq m$$

$$h, m \in \mathbb{N} \quad i \quad T = \frac{217}{22}$$

$$... pa slijedi$$

$$P = u_{0} \cdot i_{0} + \frac{u_{1} \cdot i_{1}}{2} \cos \varphi_{1} + \frac{u_{2} i_{2}}{2} \cos \varphi_{2} + \frac{u_{3} i_{3}}{2} \cos \varphi_{3}$$

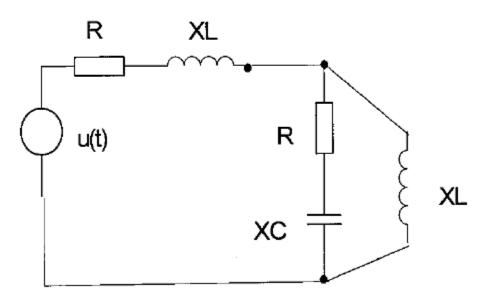
$$P = u_{0} \cdot i_{0} + \frac{u_{1} \cdot i_{1}}{2} \cos \varphi_{1} + \frac{u_{2} i_{2}}{2} \cos \varphi_{2} + \frac{u_{3} i_{3}}{2} \cos \varphi_{3}$$

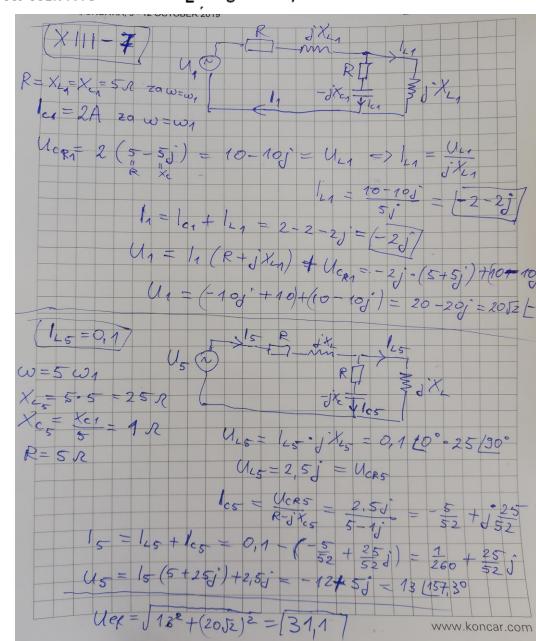
$$P = 50 \cdot 0 + \frac{50}{02} \cdot \frac{11}{12} \cdot \cos 63.4° + \frac{30}{12} \cdot \frac{10.6}{12} \cdot \cos 45° + \frac{20}{12} \cdot \frac{8.97}{12} \cdot \cos 26.6°$$

$$P = 318 \text{ W}$$

XIII-7. Napon izvora u krugu na slici ima prvi i peti harmonik. Efektivna vrijednost struje prvog (osnovnog) harmonika u lijevoj grani iznosi I_{C1} =2 A, a petog harmonika u desnoj grani I_{L5} =0,1 A. Ako su vrijednosti otpora za osnovni harmonik R= X_L = X_C =5 Ω , odredite

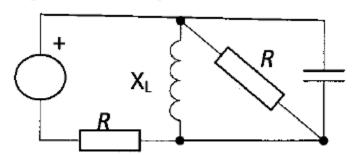
efektivnu vrijednost priključenog napona.

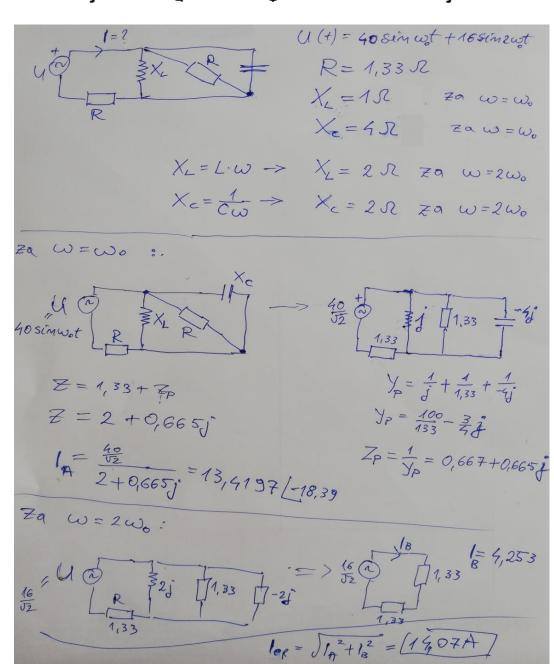

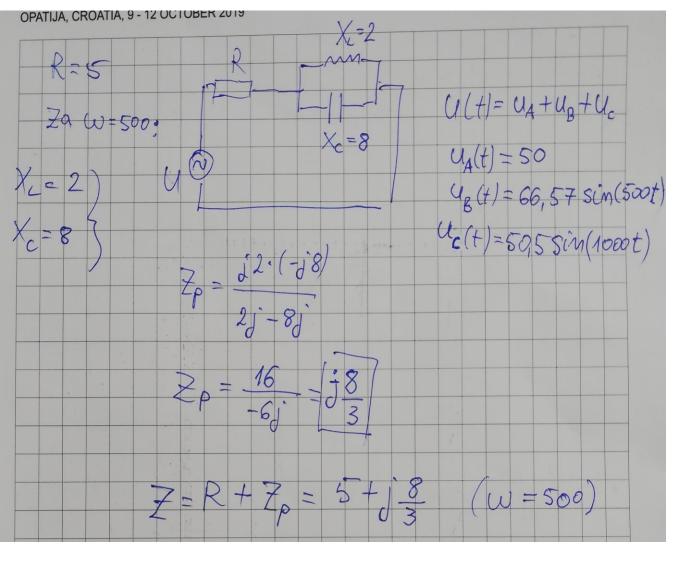
XIII-12 Spoj prema slici priključen je na napon u(t)=40 sin ω t+16sin 2ω t. Zadan je R=1,33 Ω i reaktivni otpori za kružnu frekvenciju frekvenciju ω X_L=1 Ω X_C=4 Ω .Izračunajte efektivnu

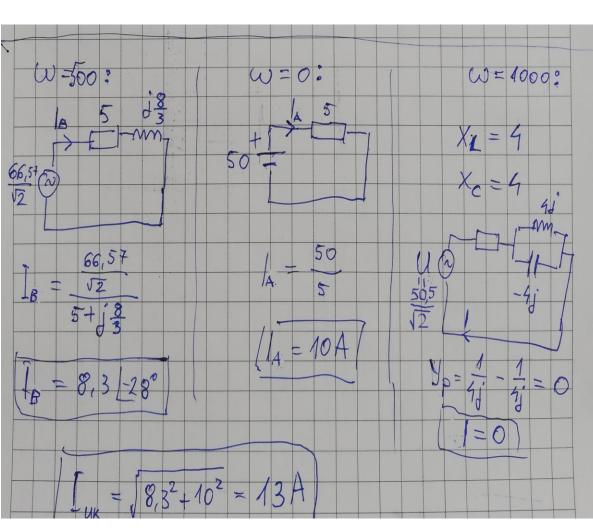
vrijednost struje izvora.

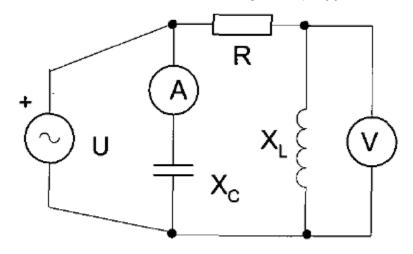
XIII-13. Otpornik $R=5~\Omega$ spojen je u seriju sa paralelnim spojem L i C. Na frekvenciji $\omega=500$ rad/s reaktancije su $X_L=2~\Omega$, $X_C=8~\Omega$. Odredite efektivnu vrijednost ukupne struje ako je spoj priključen na napon: u(t)=50+66,57sin(500t)+50,5 sin(1000t) V.

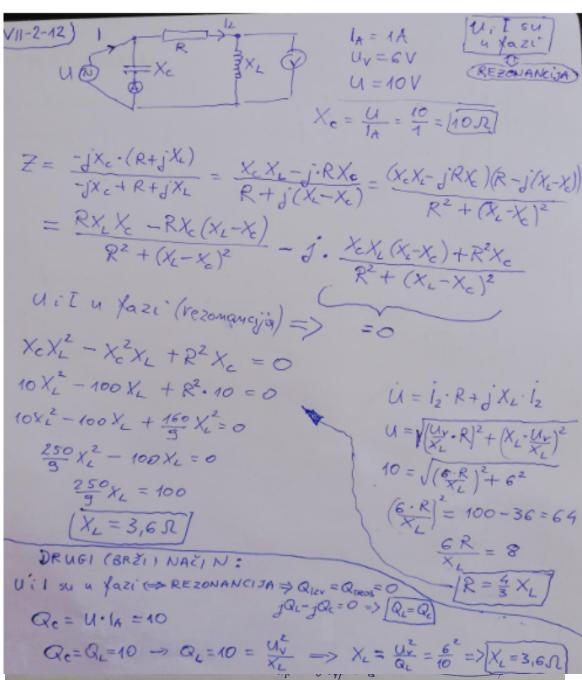

VII.2-12. U spoju na slici voltmetar mjeri napon U_V , a ampermetar struju I_A . Ako su struja i napon izvora u fazi, odredite induktivni otpor X_L .

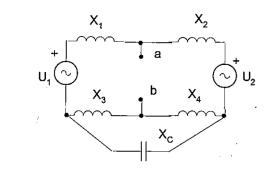
ZADANO: U=10 V; $U_V=6 \text{V}$; $I_A=1 \text{ A}$;

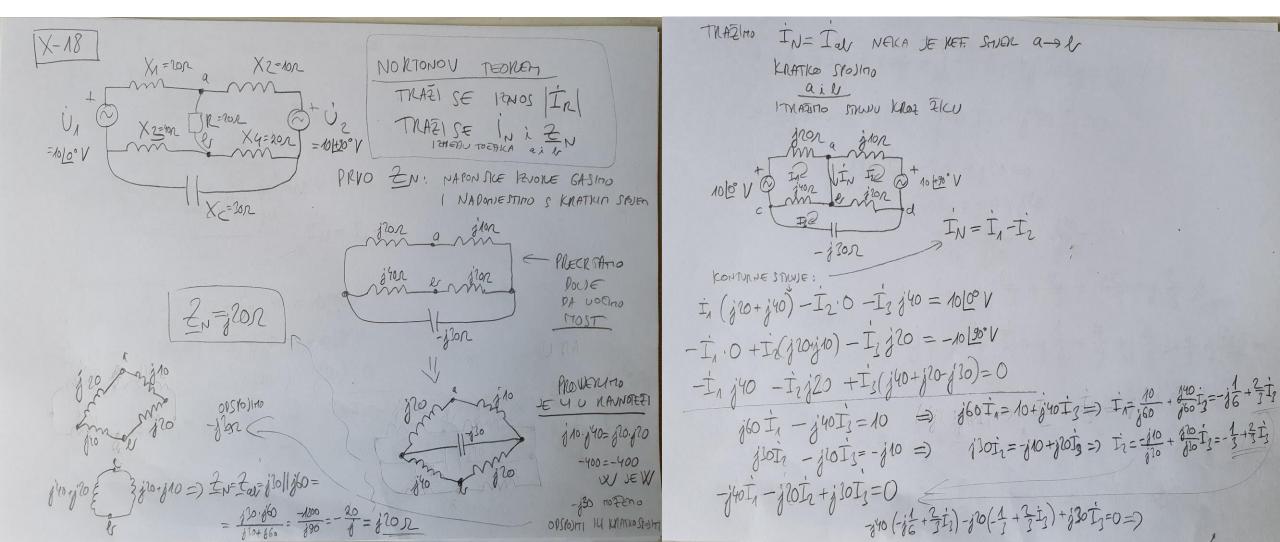

Pavić-Felja 2. dio: X-18

X-18. Mrežu prema slici nadomjestite prema Nortonovom teoremu s točaka a i b. Kolika struja bi tekla kroz otpornik $R=20~\Omega$ koji priključimo između tih točaka? Zadano: $X_1=X_4=20$, $X_3=40$, $X_2=10$, $X_C=30~\Omega$, $U_1=10~V$ (početni fazni kut 0) $U_2=10~V$ (početni fazni kut +90°).

Rezultat : \underline{Z}_{N} =j20 Ω \underline{I}_{N} =0,37/-26,5 °; 0,26 A

Pavić-Felja 2. dio: X-18

$$-\frac{20}{3} - \frac{1}{9} \frac{80}{3} \cdot \dot{I}_{3} + \frac{1}{9} \frac{20}{3} - \frac{1}{9} \frac{40}{3} \cdot \dot{I}_{1} + \frac{1}{9} \frac{20}{3} \cdot \dot{I}_{2} = 0 / ?$$

$$-\frac{1}{9} \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{1} + \frac{1}{9} \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{1} = 0$$

$$-\frac{1}{9} \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{2} - \frac{1}{9} \cdot \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{2} = 0$$

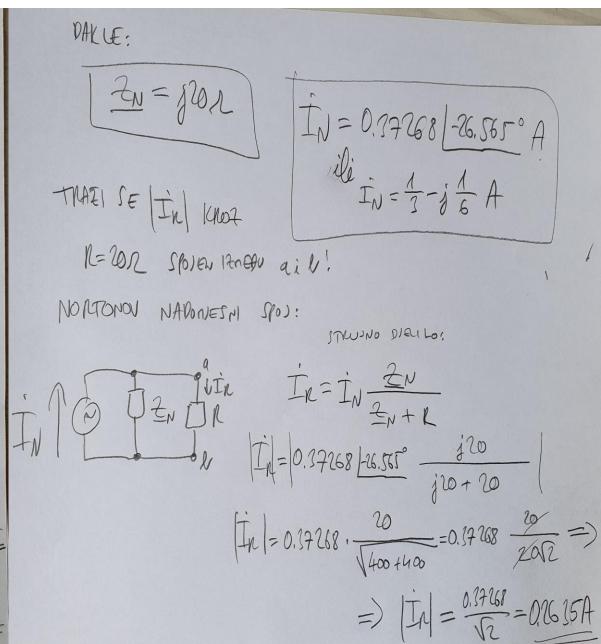
$$-\frac{1}{9} \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{2} - \frac{1}{9} \cdot \frac{1}{9} \cdot \frac{1}{9} = 0$$

$$+\frac{1}{19} \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{2} - \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{2} + \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{3} = 0$$

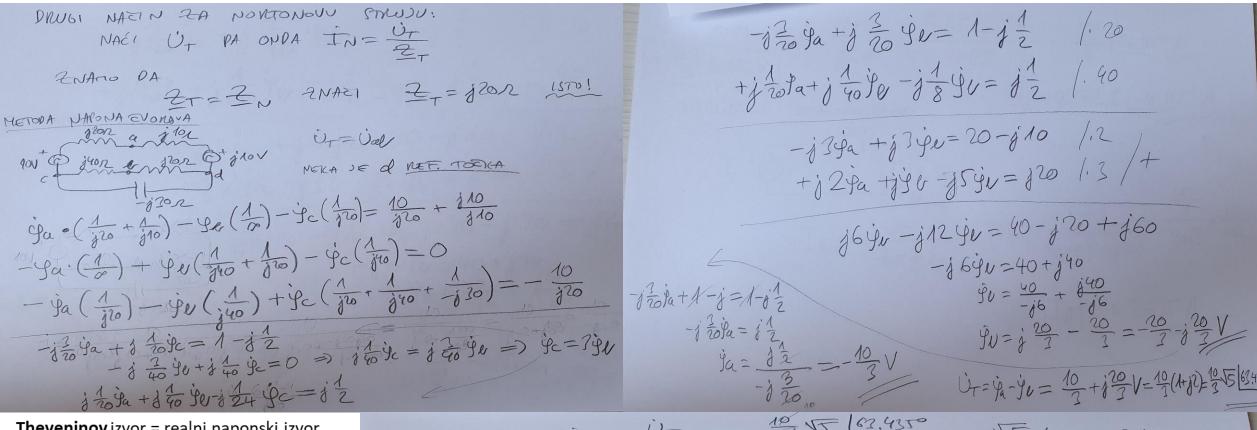
$$-\frac{1}{9} \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{2} - \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{2} + \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{3} = 0$$

$$+\frac{1}{19} \cdot \dot{I}_{2} - \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{3} + \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{3} + \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{3} = 0$$

$$-\frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{2} - \frac{1}{9} \cdot \dot{I}_{3} + \frac{1}{9} \cdot$$

Pavić-Felja 2. dio: X-18 (drugi pristup – primjena Theveninovog teorema pa onda određivanje parametara Nortonovog izvora)

Theveninov izvor = realni naponski izvor **Nortonov** izvor = realni strujni izvor

Pretvorba realni struni ↔ realni naponski:

$$\dot{I}_{\mathrm{N}} = \frac{\dot{U}_{\mathrm{Th}}}{Z_{\mathrm{Th}}} \qquad \dot{U}_{\mathrm{Th}} = \dot{I}_{\mathrm{N}} \underline{Z}_{\mathrm{N}} \qquad \underline{Z}_{\mathrm{Th}} = \underline{Z}_{\mathrm{N}}$$

Pazite na rubne slučajeve! Ako je:

 $\underline{Z}_{\rm Th} = 0$ onda koristite samo Thevenina $\underline{Z}_{\rm Th} = \infty$ onda koristite samo Nortona

